

STRATEGISCHE MILIEUBEOORDELING
STRUCTUURPLAN WIERINGERMEER
NOTITIE REIKWIJDTE EN DETAILNIVEAU

GEMEENTE WIERINGERMEER

31 oktober 2005

Inhoud

1	Inleiding	3
2	De opgave	5
2.1	Opgave 1: Versterking economie en nieuwe werkgelegenheid	5
2.2	Opgave 2: Nieuwe inwoners en aanpassing woningvoorraad	6
2.3	Opgave 3: Inpassing van lopende projecten	7
2.4	Opgave 4: Infrastructuur aanpassen aan bovenstaande opgaven	9
2.5	Opgave 5: Een basis voor nieuw beleid Wonen, Welzijn, Onderwijs en Zorg en accommodaties voorzieningen	9
3	Beleid en besluiten	10
3.1	Vigerend beleid	10
3.2	Te nemen besluiten	11
4	Proces om te komen tot een Structuurplan	12
4.1	Drie ruimtelijke modellen	12
4.2	Mogelijkheid tot het inbrengen van ideeën	13
5	Aanpak SMB	14
5.1	Aanpak op hoofdlijnen	14
5.2	Toetsingskader	14
1	Eerste aanzet 3 ruimtelijke modellen	17

HOOFDSTU

1 Inleiding

In de Structuurvisie "Wieringermeer....De ontbrekende schakel?", opgesteld in 2002, zijn de gemeentelijke ambities ten aanzien van de groei van de gemeente Wieringermeer weergegeven. In het Streekplan, Ontwikkelingsbeeld Noord-Holland Noord, dat is vastgesteld in oktober 2004 heeft de provincie zich grotendeels gecommitteerd aan de gemeentelijke groeiambities. Nu de vaststelling van het Streekplan een feit is, dienen de ambities nader vorm te worden gegeven en moeten ze een plaats te krijgen in de gemeente. Hiervoor wordt een nieuw Structuurplan opgesteld. Het Structuurplan moet een kader scheppen voor later op te stellen bestemmingsplannen en voor ondersteunende beleidsnota's van de verschillende sectoren binnen de gemeente. Ook worden de verschillende ambities en ontwikkelingen middels het Structuurplan integraal tegen elkaar afgewogen en op elkaar afgestemd, wat moet leiden tot een ontwikkelings- c.q. uitvoeringsprogramma voor de komende jaren.

Voor het Structuurplan wordt een Strategische milieubeoordeling (SMB) uitgevoerd (zie onderstaand kader voor een toelichting op SMB).

Strategische milieubeoordeling

Per 21 juli 2004 moeten alle EU-lidstaten de Europese richtlijn nummer 2001/42/EG 'Betreffende de beoordeling van de gevolgen voor het milieu van bepaalde plannen en programma's' toepassen. Deze richtlijn wordt in de praktijk ook wel de richtlijn voor strategische milieubeoordeling (SMB) genoemd. De richtlijn is op 27 juni 2001 vastgesteld, met inbegrip van de bepaling dat de lidstaten ruim drie jaar mochten uittrekken voor de implementatie ervan in eigen regelgeving. De nieuwe verplichtingen zullen worden ingebed in de Wet milieubeheer, gekoppeld aan de bestaande spelregels voor milieueffectrapportage. Een wetsvoorstel ter zake is al wel door de Raad van State behandeld, maar moet nog door de Tweede en Eerste Kamer worden vastgesteld. De wet is dus op dit moment nog niet geïmplementeerd. Dit betekent dat vooralsnog de Europese Richtlijn wordt gevolgd.

De term 'SMB' geeft weer wat de bedoeling is: milieubeoordeling op strategisch niveau, dus niet pas wanneer sprake is van concrete projecten, maar tijdens de planvorming die hieraan voorafgaat. SMB is verplicht bij wettelijke of bestuursrechtelijke plannen die (1) een kader scheppen voor concrete m.e.r.-(beoordelings)plichtige activiteiten of (2) waarvoor een passende beoordeling nodig is in het kader van de Vogel- en Habitatrichtlijn.

De belangrijkste overwegingen om een SMB uit te voeren zijn:

- De directe werking per 21 juli 2004 van de richtlijn 2001/42/EG betreffende de beoordeling van de gevolgen voor het milieu van bepaalde plannen en programma's (hierna EU-richtlijn).
- De kans om met een SMB op het strategische niveau van het Structuurplan de locatiekeuze van diverse functies, zoals:
 - werken (nieuwe bedrijventerreinen voornamelijk op het gebied van land- en tuinbouw);
 - duurzame energie (windmolens, biovergisting);
 - wonen (uitbreiding bestaande woonkernen en nieuwe woonmilieus);
 - voorzieningen (vervanging en aanvulling als gevolg van nieuw beleid en uitbreiding);
 - infrastructuur (water, wegen)goed te onderbouwen, waardoor een bijdrage wordt geleverd aan de kwaliteit van de besluitvorming en een goede basis wordt gelegd voor vervolgprocedures.

Onderliggende notitie geeft de reikwijdte en het detailniveau van de SMB weer. De resultaten van de SMB worden opgenomen in een Milieuraapport.

HOOFDSTU

2 De opgave

In dit hoofdstuk wordt ingegaan op de opgave waar de gemeente Wieringermeer voor staat bij het opstellen van een nieuw Structuurplan.

In de Structuurvisie “Wieringermeer....De ontbrekende schakel?” (2002) en het Streekplan “Ontwikkelingsbeeld Noord-Holland Noord” (2004) zijn al diverse keuzes op hoofdlijnen gemaakt en programma’s en projecten gestart. Deze vormen het uitgangspunt voor het nieuwe Structuurplan. In het Milieuraapport zal nader ingegaan worden op hetgeen in de Structuurvisie en het Streekplan is opgenomen over doelen en wensen van de gemeente.

De taak waar de gemeente Wieringermeer voor staat in het nieuwe Structuurplan, valt uiteen in een vijftal opgaven:

1. Versterking economie en nieuwe werkgelegenheid;
2. Nieuwe inwoners en aanpassing woningvoorraad;
3. Inpassing van lopende projecten;
4. Infrastructuur aanpassen aan bovenstaande opgaven;
5. Een basis leggen voor nieuw beleid over Wonen, Welzijn, Onderwijs en Zorg en accommodaties voorzieningen.

Onderstaand wordt kort op de vijf opgaven ingegaan. In het Structuurplan en het Milieuraapport worden de opgaven nader uitgewerkt en zo veel mogelijk geconcretiseerd.

2.1

OPGAVE 1: VERSTERKING ECONOMIE EN NIEUWE WERKGELEGENHEID

Momenteel zijn er ongeveer 2300 arbeidsplaatsen in de gemeente. Doel is het realiseren van tenminste 4700 nieuwe arbeidsplaatsen voor 2020. Dit kan worden bereikt door o.a.:

- Regionaal bedrijvenpark Robbenplaat (deels autonome ontwikkeling);
- Agriport A7 (autonome ontwikkeling);
- Wieringerrandmeer (autonome ontwikkeling);
- Omzetten van traditionele akkerbouw naar innovatieve hoogsalderende land- en tuinbouw met als effect: toenemende productie, opslag, verwerking, handel en voorlichting;
- Doorontwikkeling agribusiness;
- Projectlocatie bollenteelt;
- Recreatie en toerisme (Wierholt / aquacamping);
- Uitbreiding in de zorgsector en sport;
- Uitbreiding duurzame energie.

In het Milieurapport wordt ten aanzien van bedrijvigheid aandacht besteed aan eventuele koppelingen met/ambities voor duurzame energie.

In het Structuurplan wordt onderscheid gemaakt tussen de arbeidsplaatsen als gevolg van autonome ontwikkelingen en arbeidsplaatsen als gevolg van activiteiten, waar het structuurplan specifiek een kader voor schept. Voor die laatste ontwikkelingen worden de milieueffecten in beeld gebracht. De resultaten worden in het Milieurapport opgenomen.

2.2

OPGAVE 2: NIEUWE INWONERS EN AANPASSING WONINGVOORRAAD

Op dit moment zijn er ca 12.300 inwoners en ca 4.800 woningen in de gemeente Wieringermeer (waarvan 50% huur). De gemiddelde bezetting van de woningen is 2,56. Het draagvlak onder de voorzieningen is krap.

De gemeente heeft tot doel door te groeien naar meer dan 20.000 inwoners in 2020 en 6000 extra woningen te realiseren. Vanaf 2007 gaat het om een groei van gemiddeld ca 450 woningen per jaar. Na 2020 is het zaak de groei te evalueren en eventueel nieuwe ambities te formuleren. Er wordt vooralsnog van uitgegaan dat dan terug gestapt wordt naar een meer beheersmatig karakter. Daarbij wordt uitgegaan van een woningbouwopgave van circa 100 nieuw te bouwen woningen per jaar.

Verder wil de gemeente de voorzieningen op het gebied van onderwijs, welzijn, sport en zorg in kwalitatieve en kwantitatieve zin mee laten groeien.

Bovenstaande kan onder andere worden bereikt door:

- Kwaliteiten van de polder (ruimte, rust, snelle verbindingen en betaalbare kavels) in te zetten voor nieuwe hoogwaardige en wervende woonmilieus;
- Uitbreiding bestaande vier woonkernen;
- Herstructurering van de bestaande voorraad;
- Onderzoek of en zo ja hoe de bouwopgave in te passen is in het landschap;
- Onderzoek naar nieuwe woonmilieus (o.a. groene woonmilieus / zorgboerderijen);
- Wieringerrandmeer (autonome ontwikkeling);
- Recreatiepark Wierholt (autonome ontwikkeling)

In het Structuurplan worden bovenstaande ideeën verder uitgewerkt. In het Milieurapport worden daar de milieugevolgen van in beeld gebracht.

Een belangrijke bron van informatie ten aanzien van de opgave voor wonen is de regionale woonvisie (zie onderstaand kader). Met deze visie wordt rekening gehouden bij het opstellen van het Structuurplan.

Regionale woonvisie

Door 9 regionale gemeenten in de Kop van Noord-Holland is een regionale woonvisie opgesteld (Anna Paulowna, Den Helder, Harenkarspel, Niedorp, Texel, Schagen, Wieringen, Wieringermeer en Zijpe). Deze visie biedt een kader voor de woningbouwontwikkeling in de komende jaren. De volgende ambities zijn erin opgenomen:

- De kwaliteit en identiteit gaan voor kwantiteit;
 - Een woningbouwprogramma dat voorziet in de autonome groei van de woningbehoefte van de afzonderlijke gemeenten;
 - Het verbeteren van de kwaliteit van de bestaande voorraad door o.a. herstructurering met name in de steden en grotere kernen;
 - Het verbeteren van de positie van starters op de woningmarkt in de Kop;
 - Minimaal handhaven omvang van de kernvoorraad;
 - Verbeteren van de doorstroming in de kernvoorraad;
 - Aandacht voor de ruimtelijke en architectonische kwaliteiten in de Kop.
- Woningbouwontwikkeling is een kans voor (economische) ontwikkeling;
 - Een aantal gemeenten in de Kop van Noord-Holland (Zijpe en Wieringermeer) geven aan meer groeimogelijkheden te willen als gevolg van enerzijds de ontwikkeling van werkgelegenheid, anderzijds vanwege bijzondere ontwikkellocaties. Deze ontwikkelingen kunnen een positief effect hebben op de ontwikkeling van de Kop.
- Zorgvragers faciliteren om zo lang mogelijk zelfstandig thuis te kunnen wonen;
- Bij nieuwe woningbouw ten minste 30% sociale woningbouw en 30% levensloopbestendige woningen realiseren.
- De gemeenten moeten samen aan de slag.

2.3**OPGAVE 3: INPASSING VAN LOPENDE PROJECTEN**

Binnen de gemeente speelt een groot aantal projecten. Niet al deze projecten maken onderdeel uit van de besluitvorming rond het Structuurplan. In tabel 2.1 is een overzicht gegeven van de lopende projecten. Er is onderscheid gemaakt in projecten in uitvoering (autonome ontwikkelingen), projecten in de planfase die leidend zijn voor het Structuurplan en projecten in de planfase, welke kunnen worden beïnvloed door het Structuurplan.

Tabel 2.1

Lopende projecten in het plangebied

Project	Fase
Projecten in uitvoering	
Regionaal bedrijvenpark Robbenplaat	Uitvoeringsfase
Herstructurering Sloodorp	Uitvoeringsfase (de Brink wordt herbouwd)
Emmahoeve (uitbreiding Sloodorp)	Uitvoeringsfase (laatste fase van de bouw)
Wierholt (bos op lichtverontreinigde grond)	Uitvoeringsfase
Bedrijventerrein Hoornseweg	Planfase (bestemmingsplan procedure is stopgezet)
Brede school Middenmeer	Planfase (voorlopig ontwerp brede school is af)
Projecten in de planfase, die leidend zijn aan het Structuurplan	
Wieringerrandmeer	Planfase (IER loopt (Startnotitie is gemaakt))
Agriport A7	Planfase (m.e.r is gereed, bestemmingsplan moet nog gerealiseerd worden).
Motorcross	Vorbereidingsfase, 5 mogelijke locaties worden onderzocht, 1 wordt geselecteerd.
2 ^e fase Robbenplaat	Planvorming afgerond
Uitbreiding zorgcentrum Lelypark	Planvorming

Project	Fase
Windturbinepark Wieringermeerdijk	Vorbereidingsfase, 2 mogelijke locaties (Gemeente Medemblik of Gemeente Wieringermeer). Naar aanleiding van de m.e.r. wordt de exacte locatie vastgesteld.
Projecten in de planfase, die kunnen worden beïnvloed door het Structuurplan	
Noordboog	Vorbereidingsfase
Herstructurering Middenmeer west	Vorbereidingsfase (bewoners zijn geïnformeerd)
Dijkgaatsweide	Vorbereidingsfase

De projecten Wieringerrandmeer en Agriport A7 zijn van dermate omvang, dat er in onderstaande kaders kort op in is gegaan. In het Milieuraapport zal voor alle projecten uit de tabel de relatie met het Structuurplan nader worden aangegeven.

Wieringerrandmeer

De gemeenten Wieringen en Wieringermeer hebben vergaande plannen om op de grens van de gemeenten Wieringen en Wieringermeer een randmeer aan te leggen. Het randmeer ontstaat door de verbreding van het Amstelmeerkanaal, tussen Den Oever en het Amstelmeer. Het doel van de aanleg van het Wieringerrandmeer is om een aantrekkelijk woon-, leef- en werkklimaat te bieden aan de huidige en toekomstige bewoners van Wieringen en Wieringermeer. Volgens de provincie Noord-Holland en de betrokken gemeenten kan het Wieringerrandmeer een impuls geven aan de regio: 'het project kan bijdragen aan het tegengaan van de vergrijzing van de bevolking, een gebrek aan werkgelegenheid, een matige bereikbaarheid, een tekort aan draagvlak voor winkels, scholen en andere voorzieningen. Bovendien liggen er kansen voor meer en betere natuur, de landbouw, versterking van de recreatie, van wonen in het groen en duurzaam waterbeheer' (Startnotitie Integrale effectrapportage Wieringerrandmeer, p.10).

Agriport A7

Agriport A7 omvat de volgende functies:

- 440 ha. Glastuinbouw (groente en fruitteelt)
- 80 ha. Bedrijventerrein voor Agribusiness en logistiek
- 15 ha. Bedrijventerrein voor kleinschalige bedrijvigheid en recreatie
- Nova Grandpré: een wooncluster voor bedrijfswoningen ten behoeve van de glastuinbouwbedrijven

Op de schaal van de gemeente Wieringermeer is dit een groot project met veel gevolgen voor de bestaande sociaal-maatschappelijke, ecologische en economische structuur van de Wieringermeerpolder. Door de ontwikkeling van Agriport A7 zal het aantal arbeidsplaatsen in de gemeente Wieringermeer fors toenemen: er worden volgens onderzoekers in totaal 3766 tot 4641 voltijdbanen gecreëerd. Als gevolg van deze stijging in de werkgelegenheid, neemt ook de woningbehoefte toe. De gemeente Wieringermeer heeft laten berekenen (KCM: Kranenburg Commercieel Management) dat er een behoefte is aan 4.203 woningen. Het is de bedoeling dat deze woningen bij de bestaande kernen van de gemeente Wieringermeer worden gebouwd; In de kern Middenmeer zal het grootste aantal woningen worden gebouwd. Daarnaast zullen er veel woningen worden ontwikkeld in Wieringerwerf om dit hoofddorp te versterken. Er zal echter ook ruimte zijn voor beperkte woningbouw nabij Slootdorp en Kreileroord.

2.4

OPGAVE 4: INFRASTRUCTUUR AANPASSEN AAN BOVENSTAANDE OPGAVEN

Voor de ontwikkelingen op het gebied van met name wonen en werken moet worden nagegaan of de bestaande infrastructuur nog voldoet, moet worden uitgebreid, of nieuwe infrastructuur moet worden aangelegd. In het Structuurplan worden de maatregelen op het gebied van wegen en watergangen benoemd. Voor wegen worden drie niveaus aangehouden: rijks-, provinciaal- en gemeenteniveau. Voor de waterinfrastructuur geldt het aandachtspunt dat de zuiveringscapaciteit (inclusief rioleringsstelsel) een knelpunt kan zijn bij een forse groei van de woon- en werkgebieden.

In het Milieurapport wordt aangegeven welke milieugevolgen infrastructurele ingrepen hebben.

2.5

OPGAVE 5: EEN BASIS VOOR NIEUW BELEID WONEN, WELZIJN, ONDERWIJS EN ZORG EN ACCOMODATIES VOORZIENINGEN

Het Structuurplan moet een basis vormen voor nieuw beleid over wonen, welzijn, onderwijs en zorg. Een van de vragen die tijdens het opstellen van het Structuurplan aan bod zal komen is of voorzieningen moeten worden geconcentreerd of juist moeten worden verspreid. Bij voorzieningen gaat het onder andere om basisscholen, kinderopvangcentra, een multifunctioneel centrum, sportvoorzieningen, bibliotheken en winkelcentra.

HOOFDSTU

3
Beleid en besluiten

3.1

VIGEREND BELEID

De SMB zal een toegespitste analyse bevatten van relevante kader- en randvoorwaardenstellende uitspraken uit beleid en regelgeving op (inter)nationaal, provinciaal, regionaal en gemeentelijk niveau. Op basis hiervan ontstaat een inzicht in de vrijheidsgraden waarbinnen de ontwikkeling van het Structuurplan zich begeeft en worden de doelstelling, ambities en inhoud van het Structuurplan en de beoordelingscriteria van de SMB onderbouwd.

De beleidsplannen en regelgeving, waarop ingegaan wordt, zijn in onderstaande tabel opgenomen.

Tabel 3.2

Relevant vigerend beleid i.k.v.
de SMB Structuurplan
Wieringermeer

Planniveau	Beleidsplan/regelgeving
Internationaal	EU-Kaderrichtlijn Water (2000)
	Verdrag van Malta (1992)
	Europese Richtlijn voor de Evaluatie en Beheersing van Omgevingslawaaï (2002)
	Europese richtlijn luchtkwaliteit (2001)
Nationaal	Vierde Nota Waterhuishouding (1988)
	Startovereenkomst Waterbeleid 21e eeuw (2001)
	Bestuurlijke notitie Watertoets (2001)
	Nota Ruimte (2005)
	Monumentenwet (1998)
	Nota Belvédère (1999)
	Nota Natuur voor mensen, mensen voor natuur (2000)
	Natuurbeschermingswet (2005)
	Structuurschema Verkeer en Vervoer (1990)
	Meerjarenprogramma infrastructuur en Transport 2000-2004 (2000)
	Nota Mobiliteit (2004, nog niet vastgesteld beleid)
	Nationaal milieubeleidsplan 4 (2001)
	Besluit externe veiligheid inrichtingen (2004)
	Wet Vervoer gevaarlijke stoffen (1995)
	Wet Geluidhinder (1979)
	Wet op de Waterkering (1996)
	Besluit luchtkwaliteit (2005)
Provinciaal/regionaal	Natuurbeschermingswet
	Flora- en Faunawet
	Streekplan: Ontwikkelingsbeeld Noord-Holland Noord (2004)

Planniveau	Beleidsplan/regelgeving
	Leidraad provinciaal ruimtelijk beleid Provincie Noord Holland (2002)
	Verkeers- en Vervoersplan Noord Holland 'Ruimte voor mobiliteit' (2003)
	Provinciaal Milieubeleidsplan 2002-2006 (2002)
	Ontwerp Provinciaal Waterplan 2006-2010 'Bewust omgaan met Water'
	Waterbeheersplan van het Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier
	Cultuurnota 2005-2008, provincie Noord Holland
	Agenda voor de toekomst 2005 – 2015 Kop van Noord Holland (2004)
	Regionale woonvisie 2005 – 2015 Kop van Noord Holland (2005)
	Regionale woonvisie West-Friesland
	Wieringerrandmeer: partiële herziening van het Streekplan en Intergemeentelijk Structuurplan
Gemeentelijk	Structuurvisie Wieringermeer...de ontbrekende schakel? (2002)
	Toekomstvisie: Wieringermeer in perspectief: een toekomstvisie (2000)
	Toekomstvisie: Wieringermeer in perspectief: deel 2: De toekomst getoetst (2002)
	Bestemmingsplan Wieringermeer en buitengebied
	Gemeentelijk landschapontwikkelingsplan Wieringermeer (1987)
	Gemeentelijke / regionale verkeersvisies / plannen

3.2

TE NEMEN BESLUITEN

De SMB wordt uitgevoerd ter onderbouwing van de besluitvorming rond het Structuurplan Wieringermeer. In het voorjaar van 2006 wordt de SMB en het Ontwerp Structuurplan afgerond. Uit de SMB moet blijken of bepaalde voorziene activiteiten op grond van milieu al dan niet mogelijk zijn. In het Milieuraapport wordt dan ook voor diverse ruimtelijke modellen (zie hoofdstuk 4 voor een toelichting) en activiteiten binnen die modellen aangegeven of er knelpunten vanuit milieu te verwachten zijn bij realisatie ervan. Ook worden op basis van de uitkomsten uit het Milieuraapport aanbevelingen gedaan voor de nadere uitwerking van het plan. Het Milieuraapport is een weergave van feiten. Er wordt geen keuze gemaakt welk ruimtelijk model of welke activiteit verder uitgewerkt moet worden. Op basis van het Milieuraapport moet de gemeente namelijk in staat zijn om zelf de milieuoverwegingen te betrekken bij het maken van keuzes ten behoeve van het uiteindelijke Structuurplan (welk ruimtelijk model is het meest geschikt?).

Formeel is het College van B&W in deze de initiatiefnemer en de Gemeenteraad bevoegd gezag.

Er worden diverse adviesorganen bij de besluitvorming betrokken, waaronder de provincie Noord-Holland en het Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier.

Integraal onderdeel van het Structuurplan vormt een uitvoeringsprogramma, waarin wordt beschreven welke afspraken en acties worden genomen om ervoor te zorgen dat de uitwerking van deze plannen op de gewenste manier wordt opgepakt (kwaliteitsbewaking).

HOOFDSTU

4

Proces om te komen tot een Structuurplan

4.1

DRIE RUIMTELIJKE MODELLEN

Voor het plangebied worden drie ruimtelijke modellen ontwikkeld. Tussen de modellen wordt in ruimtelijke zin variatie aangebracht ten aanzien van een aantal bouwstenen:

- Wonen (inclusief voorzieningen);
- Werken;
- Recreatie en toerisme;
- Infrastructuur;
- (Duurzame) energie.

Het programma per bouwsteen blijft bij voorkeur gelijk (gelijke opgave wonen, werken, voorzieningen e.d.). Hiervoor wordt verwezen naar hoofdstuk 2. De kenmerken van de bouwstenen kunnen wel verschillen tussen de modellen (type woonbebouwing, bouwvorm bedrijvigheid, intensief of extensieve landbouwvormen e.d.). Verder kunnen bouwstenen elkaar onderling beïnvloeden (woningbouw en benodigde infrastructuur), met als gevolg dat bepaalde planonderdelen wel in het ene model zitten, maar niet in het andere model. Gedacht kan worden aan het opwaarderen van een weg in het ene model, waarbij dat in een ander model niet nodig is.

Bij het samenstellen van de modellen spelen onder andere de volgende vragen een rol:

- Welk type bewoner trekt de nieuwe werkgelegenheid aan en welk soort woningen zijn daarvoor gewenst?;
- Hoeveel woningen kunnen worden toegevoegd aan bestaande woonkernen en waar kunnen deze worden gerealiseerd (wat is de kritische massa van een dorp?);
- Worden er nieuwe dorpen / buurtschappen gebouwd, los van de bestaande vier woonkernen?;
- Is er ruimte om na te denken over nieuwe woonmilieus, bijvoorbeeld bestaande boerenbedrijven – die hun agrarische functie verliezen – ombouwen naar appartementen / landgoederen, zorgboerderijen of woningen langs de IJsselmeerdijk?;
- Wat zijn minimale voorzieningen in ieder dorp en welke voorzieningen worden juist geconcentreerd?;
- Waar ontstaan goede locaties voor senioren: wonen, welzijn en zorg, gekoppeld aan goede voorzieningen en vervoer?;
- Hoe kunnen vooruitlopend inspelen op de woningvraag als gevolg van snelle invulling van Agriport A7?

- Is er voldoende economische activiteit voor deze woningbouwopgave?
- Hoe kan duurzame energie zo goed mogelijk worden benut (windenergie, biovergisting)?
- Wat is de taakstelling voor duurzame energie?
- Is infrastructuur leidend of sturen aan verstedelijking? Ofwel, moeten woon- en werkgebieden geacommodeerd worden of vormt nieuwe infrastructuur juist kansen voor de vestiging van nieuwe woon- en werkgebieden?
- Moeten sportvoorziening worden geconcentreerd of gaat de voorkeur uit naar verspreiding van voorzieningen over de diverse kernen?
- Kan het IJsselmeer worden benut voor (intensieve) vormen van recreatie?
- Is er behoefte aan meer groen om te recreëren (naast de lopende plannen op dat gebied)?

Uitgangspunt voor de modellen is een groeiprognose van werkgelegenheid en woningbouw zoals die aangegeven is in hoofdstuk 2.

Een voorzet voor de drie modellen is opgenomen in bijlage 1. Een nadere uitwerking vindt na het uitbrengen van onderliggende notitie plaats. Deze wordt opgenomen in het Milieuraapport.

De drie modellen worden getoetst aan diverse milieuaspecten (zie ook hoofdstuk 5). De resultaten van de toetsing worden opgenomen in het Milieuraapport en vormen input voor de besluitvorming. Samen met informatie over maatschappelijke en economische effecten, wordt een voorkeursmodel samengesteld. Dit model vormt de basis voor het definitieve Structuurplan. Voorwaarde voor het voorkeursmodel is dat het een duurzaam en milieuvriendelijk model moet zijn.

Bij het definitieve Structuurplan wordt tevens een uitwerkingsprogramma gevoegd. In het uitvoeringsprogramma wordt de bouwopgave en het ruimtebeslag verrijkt naar:

- bouwopgave kwantitatief en kwalitatief (aantallen / dichtheden / woningtypen / prijsklassen / eigendom);
- locaties en dichtheden;
- fasering in tijd.

4.2

MOGELIJKHEID TOT HET INBRENGEN VAN IDEEËN

Het gaat in structuurvisies om functies en ruimtebeslag. Veelal worden die keuzes vanachter de bureaus en werktafels gemaakt. De voeding voor het structuurplan wordt breder ingestoken. In het Structuurplan moet ook aandacht zijn voor de sociale, economische en culturele aspecten. Om het integrale karakter van het structuurplan zo goed mogelijk tot zijn recht te laten komen, hecht de gemeente veel waarde aan de inbreng van burgers, instellingen en bedrijven. Hieraan zal dan ook bij het opstellen van het Structuurplan ruim aandacht worden besteed. Zo is op 18 oktober 2005 een discussieavond voor burgers, instellingen en ondernemers georganiseerd, waarbij de mogelijkheid is geboden om te discussiëren over onderwerpen, die in het Structuurplan aan bod moeten komen. De reacties, meningen en ideeën worden meegenomen in de verdere ontwikkeling van het Structuurplan.

HOOFDSTU

5 Aanpak SMB

5.1

AANPAK OP HOOFDLIJNEN

Het Structuurplan wordt onderworpen aan een SMB. In eerste instantie wordt nagegaan of het plan SMB-plichtige activiteiten bevat. Dit zijn activiteiten die:

- een kader scheppen voor concrete m.e.r.-(beoordelings)plichtige activiteiten; en/of
- waarvoor een passende beoordeling nodig is in het kader van de Natuurbeschermingswet/Vogel- en Habitatrichtlijn.

De activiteiten uit het plan die naar verwachting SMB-plichtig zijn, betreffen:

- Grootschalige woningbouwlocaties (inclusief voorzieningen);
- Regionaal bedrijvenpark;
- Doorontwikkeling agribusiness;
- Projectlocatie permanente bollenteelt;
- Grootschalige uitbreidingslocaties recreatie en toerisme;
- Gemeentelijke infrastructuur (uitbreiding van of nieuwe aanleg van infrastructuur vanaf een bepaalde omvang).

In het Milieuraapport wordt aangegeven of er nog meer dan de genoemde planonderdelen SMB-plichtig zijn. Met name voor die activiteiten is het belangrijk de milieueffecten in beeld te brengen. Verder wordt het plan als geheel onderworpen aan een milieutoets. De drie modellen uit hoofdstukken 4 worden daarbij onderling vergeleken op hun milieueffecten.

Integraal onderdeel van het Milieuraapport vormt een landbouw effect rapportage (LER). De LER wordt opgesteld overeenkomstig de eisen die daarvoor in het Streekplan zijn opgenomen. Dit betekent dat bij de inventarisatie ook de bestaande agrarische situatie binnen het plangebied zal worden beschreven.

5.2

TOETSINGSKADER

Het Ontwerp Structuurplan zal worden getoetst aan een aantal milieuaspecten. In ieder geval moeten die milieuaspecten worden onderzocht, waarop effecten als gevolg van het plan worden verwacht. Omdat het plan nog nader vorm gegeven moet worden en bijvoorbeeld nog een nadere analyse plaats moet vinden van de m.e.r.-(beoordelings)plichtige activiteiten, ontbreekt op dit moment het inzicht welke milieuaspecten exact aan de orde zullen zijn. Derhalve wordt in eerste instantie ingestoken op een breed toetsingskader en worden de milieuaspecten betrokken die doorgaands ook in m.e.r.-procedures aan de orde zijn en/of in de Europese Richtlijn voor SMB worden genoemd.

De toetsingscriteria die worden gebruikt, worden afgeleid van de doelstellingen en de ambities van het Structuurplan en de kader- en randvoorwaardenstellende uitspraken uit beleid en regelgeving (toetsing op doelbereik). De doelen en ambities van de gemeente (bijvoorbeeld ten aanzien van duurzame energie) worden in het Milieuraapport opgenomen en zoveel mogelijk kwantitatief gemaakt. De kader- en randvoorwaardenstellende uitspraken volgen uit het vigerend beleid en de wet- en regelgeving (zie ook paragraaf 3.1). Onderstaand is een eerste aanzet tot een beoordelingskader gegeven.

Tabel 5.1

Beoordelingskader in het kader van de Strategische Milieubeoordeling (SMB)

Beoordelingskader	
Aspect	Type effect
Bodem en water	Aantasting waardevolle bodem en watergebieden (denk aan waterberging, grondwater- en drinkwaterbeschermingsgebieden, aardkundig waardevolle gebieden) Aantasting waterkwaliteit.
Cultuurhistorie en archeologie	Aantasting ¹ cultuurhistorische en archeologische waarden (denk aan cultuurhistorisch en architectonisch waardevolle elementen en patronen (rijks- en gemeentelijke monumenten) en gebieden (waaronder Belvédère gebieden), bekende en potentieel aanwezige archeologische waarden)
Landschap	Aantasting ¹ landschappelijk waardevolle gebieden (denk aan landgoederen, openheid/kleinschaligheid landschappen, zichtrelaties, waardevolle cultuurlandschappen) Mate van landschappelijke inpassing
Natuur	Aantasting ² beleidsmatig beschermde natuurgebieden en soorten (denk aan PEHS, Vogel- en Habitatrichtlijngebieden, ecologische verbindingzones, soorten die beschermd zijn in het kader van de Flora- en faunawet)
Woon-, werk- en leefmilieu	Verandering woon-, werk- en leefmilieu (positieve en negatieve effecten), waaronder nabijheid stedelijke voorzieningen (relevant voor woningbouw), aanwezigheid/mogelijkheid voor bundeling met hinderbronnen, recreatiemogelijkheden, zichtlocatie (in geval van bedrijventerreinen) Toe-/afname geluidhinder, luchtverontreiniging, externe veiligheid
Verkeer en vervoer	Bereikbaarheid voor autoverkeer Bereikbaarheid per OV Ligging woongebieden ten opzichte van werkgebieden/recreatiegebieden
Landbouw	Gevolgen voor de oppervlakte landbouwgrond en de omvang van de landbouw Gevolgen voor verkaveling en ontsluiting Mogelijkheden voor het opvangen van negatieve gevolgen.
Duurzaamheid	Mogelijkheid combinatie van functies (wonen, water, groen) Mogelijkheden openbaar vervoer/fiets Aanwending alternatieve energiebronnen Materiaalgebruik voor bouwen (bijvoorbeeld ophogen bouwterreinen) Mogelijkheden duurzaam watersysteem

Zowel positieve als negatieve effecten worden in beeld gebracht. Daarnaast wordt gelet op de wisselwerking tussen planonderdelen, de wisselwerking tussen aspecten en eventuele externe effecten buiten de regio. De effecten zullen met name kwalitatief worden bepaald op basis van expert judgement. Er wordt gebruik gemaakt van bestaande gegevens. Aanvullend onderzoek, zoals verkeersmodelberekeningen, grondwatermodellen of luchtberekeningen worden derhalve niet uitgevoerd. Voor het weergeven van de effecten wordt gebruik gemaakt van de volgende kwalitatieve schaal:

++ zeer positief effect

+	positief effect
0	niet of nauwelijks effect
-	negatief effect
--	zeer negatief effect

Het detailniveau van de milieutoets wordt afgestemd op het detailniveau van het plan. In zijn algemeenheid kan worden gesteld dat een zodanig detailniveau wordt gekozen, dat locatiekeuzes kunnen worden onderbouwd. De exacte inrichting van planonderdelen wordt vastgelegd in bestemmingsplannen. Indien een bestemmingsplanwijziging een activiteit betreft die op zichzelf m.e.r.(beoordelings)plichtig is, is een nadere milieuanalyse vereist (op te nemen in een beoordelingsnotitie of MER, gekoppeld aan een bestemmingsplan). Op dat moment zullen milieueffecten in meer detail worden onderzocht.

Afhankelijk van het type effect en de omvang van het effect dat optreedt, kan een activiteit uit het Ontwerp Structuurplan eventueel geen doorgang vinden of dient een aanpassing van de (omvang of ligging van) de activiteit plaats te vinden. Ook is het mogelijk dat uit de toetsing blijkt dat er randvoorwaarden van toepassing zijn voor de verdere uitwerking van het plan/de activiteit (tijdens bijvoorbeeld de bestemmingsplanfase). In het eerste geval spreken we van een uitsluitend effect, in het tweede geval van een randvoorwaardenstellend effect.

Bij uitsluitende effecten kan worden gedacht aan een situatie dat er een significant effect optreedt op Vogel- en/of Habitatrictlijngebieden (waarvoor een strikte bescherming geldt) of er een dermate hoge geluidsbelasting optreedt, dat een ontheffing en/of mitigerende maatregelen niet mogelijk zijn.

Bij randvoorwaarden voor de verdere planvorming kan worden gedacht aan:

- Het zodanig inpassen van de activiteit in het landschap, dat effecten worden geminimaliseerd.
- Mitigerende maatregelen treffen om negatieve effecten zoveel mogelijk te beperken (geluidsschermen, maatregelen met betrekking tot de waterhuishouding zoals het omleggen van een watergang of het aanpassen van het waterpeil).

Tenslotte kan het zijn dat er ongewenste effecten optreden, die geen uitsluitende werking hebben en geen directe voorwaarden aan de verdere uitwerking stellen, maar die wel bepalend kunnen zijn voor de beleidskeuze. We spreken dan over rangschikkende effecten; de effecten geven een bepaalde rangorde aan (alternatieven voor) activiteiten. Het kan bijvoorbeeld gaan om een (ongewenste) toename van reisafstanden, doorsnijding van vervuilde bodems of doorsnijding van watergangen.

BIJLAG 1

Eerste aanzet 3 ruimtelijke modellen

DE DRIE MODELLEN

De drie modellen zijn bedoeld als discussiemodellen en om vergelijkingen te kunnen maken voor het SMB. Elk model bevat specifieke kenmerken heeft wat betreft spreiding en concentratie van functies. Als we in een model bijvoorbeeld voor het wonen sterke concentratie laten zien, doen we dat in dat zelfde model ook voor andere functies zoals bedrijven terreinen en recreatie. Op deze manier kunnen de modellen zich goed van elkaar onderscheiden. Het SMB toetst de effecten van de modellen vervolgens (integraal) op onder andere milieu, water, natuur en andere terreinen.

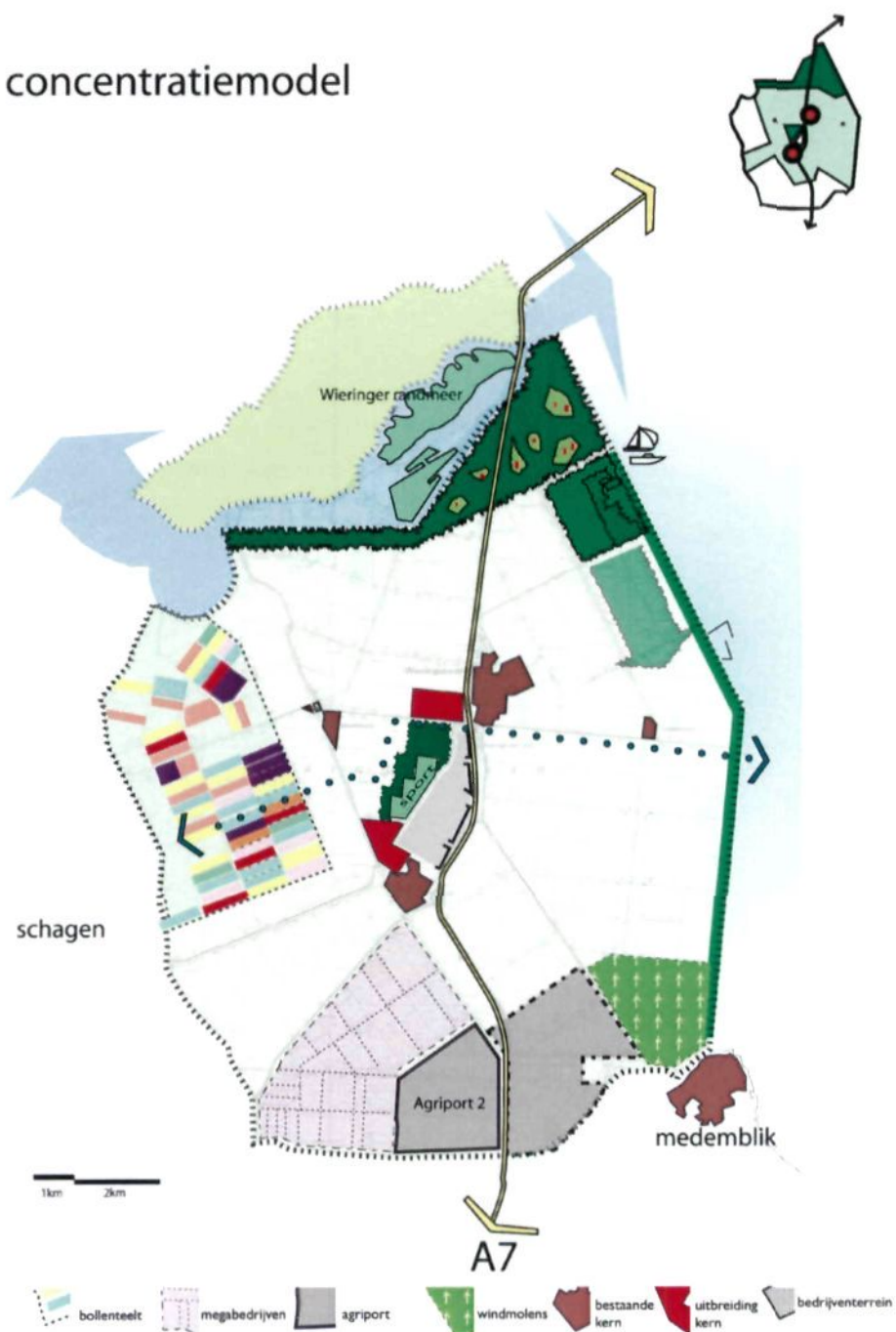
Het is niet zo dat uiteindelijk gekozen wordt voor één model. Uiteindelijk kan uit deze drie modellen een ideaal model worden samengesteld die elementen bevat van alle modellen. De bollenteelt hebben we hiervan uitgezonderd. Deze ligt in alle modellen op dezelfde plaats.

MODEL 1: CONCENTRATIE

In dit model worden functies zoveel mogelijk geconcentreerd en wordt aangesloten bij ontwikkelingen die nu plaatsvinden. De grootste kernen liggen aan de A7, het Wieringerrandmeer is een grootschalige 'groene' ontwikkeling aan de noordkant en de Agriport is een grootschalige ontwikkeling van bedrijvigheid aan de zuidkant van de polder. De open ruimte in de polder ligt tussen deze grote ontwikkelingen in.

- Concentratie van de nieuwe woningen bij Wieringerwerf en Middenmeer. (3.000 woningen bij Wieringerwerf en 2.000 woningen bij Middenmeer)
De uitbreiding bij Wieringerwerf ligt aan de westzijde, aan de andere kant van de A7. Dit betekent dat er een goede verbinding met de bestaande kern gemaakt moet worden. Bij Middenmeer is de uitbreiding aan de noord-west zijde gesitueerd. De kernen breiden uit in elkaars richting om toegevoegde voorzieningen voor beide kernen beter toegankelijk te maken.
- De (grote) zorgvoorzieningen komen in de twee kernen te liggen. Hiervoor kunnen de bestaande centra versterkt worden of in de nieuwe uitbreidingen kunnen zorgzones gemaakt worden.
- De grote sportvoorzieningen komen tussen de twee kernen te liggen, ten westen van het bedrijventerrein Robbenplaat.
- De bestaande winkelcentra worden versterkt en uitgebreid. Grootschaligere detailhandel kan bij Robbenplaat gesitueerd worden.
- Recreatief groen dat direct gekoppeld is aan de kernen ligt in de vorm van een park rondom de sportvoorzieningen ten westen van Robbenplaat.
- Watersport en groenrecreatie concentreert zich in dit model rondom het Robbenoordbos en het Dijkgatbos in aansluiting op de ontwikkelingen rondom het Wieringerrandmeer.
- Bedrijventerrein Robbenplaat is de vestigingsplaats voor alle nieuwe bedrijvigheid.
- Grootschalige ontwikkelingen zoals een tweede Agriport, bollenteelt, megabedrijven en een windmolenpark worden aan de zuidzijde rondom Agriport en A7 geconcentreerd.

concentratie-model

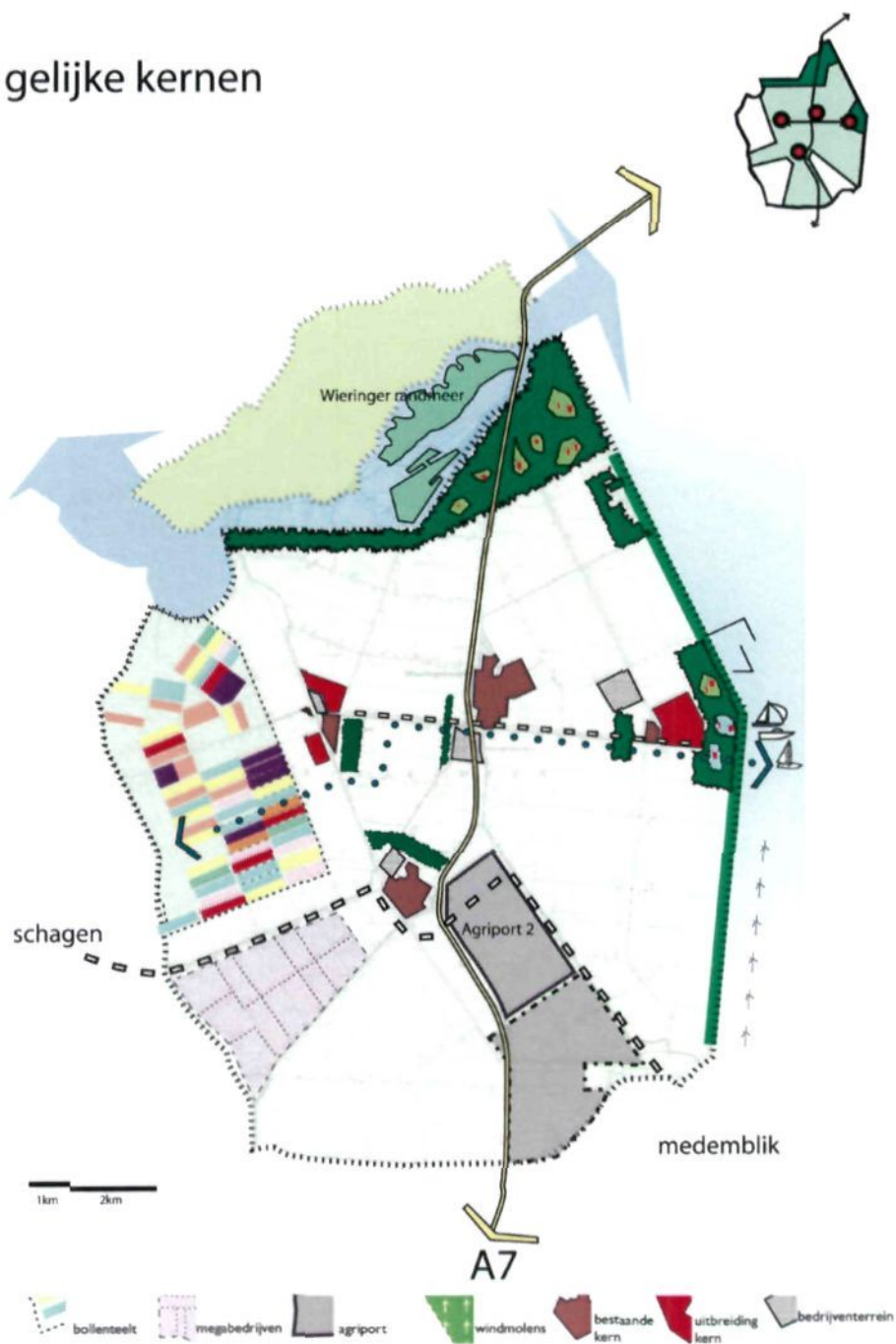

MODEL 2: GELIJKE KERNEN

Alle vier kernen krijgen in dit model de omvang van een volwaardig dorp. Elk dorp is in grote mate zelfvoorzienend zoals Middenmeer en Wieringerwerf dat nu ook zijn. Om dit te versterken zijn de uitbreidingen aan de kernen ook zo gesitueerd dat de dorpen 'uit elkaar' groeien. De grootschalige ontwikkelingen die verder in de polder een plek krijgen zijn per soort geconcentreerd. Zo ontstaat er ruimtelijk een 'radiaal' model waar de openheid van de polders vanuit het midden naar de randen toe tussen de functies in ligt.

- Uitsluitend woningbouw bij Kreileroord en Slootdorp. Kreileroord krijgt ongeveer 2.700 woningen en Slootdorp 2.300.
- De voorzieningen worden verspreidt. Zorgvoorzieningen en detailhandel zijn in alle kernen te vinden.
- Er worden nieuwe sportvoorzieningen gerealiseerd bij Kreileroord en Slootdorp.
- Recreatief groen wordt ingezet om het eigen karakter van de kern te versterken en wordt bij alle kernen gerealiseerd.
- Rondom Waterpark de Oude Zeug wordt watersport en groenrecreatie gerealiseerd, gekoppeld aan Kreileroord. Deze kern groeit in dit model het sterkst en krijgt een bijzonder karakter. Dit heeft twee redenen; Kreileroord ligt niet aan de A7 en heeft daarom minder natuurlijke ontwikkelingskansen. Maar het ligt wel dicht bij de IJsselmeerkust en bij de Oude Zeug, waar kansen liggen voor natte bedrijvigheid en nieuwe woonomgevingen met water en watersport.
- Nieuwe bedrijventerreinen worden in dit model bij alle 4 de kernen gevestigd, dus er is geen concentratie van bedrijven tussen Wieringerwerf en Middenmeer (Robbenplaat).
- Grootschalige ontwikkelingen worden per functie verspreid: Bollenteelt aan de noordwestkant, Agriport wordt uitgebreid aan de noordzijde en de megabedrijven worden geclusterd ten zuidwesten van Middenmeer aan de Schagerweg. Tussen de verschillende functies worden 'lege' ruimten gereserveerd waardoor de openheid van de polder zoveel mogelijk wordt behouden.

gelijke kernen

MODEL 3: SPREIDING

In dit model worden alle functies zoveel mogelijk gespreid. Dat wil bijvoorbeeld zeggen dat de woningbouw zowel wordt gespreid over de vier kernen als ook in hele lage dichtheden in het buitengebied. Waar mogelijk worden grootschalige ontwikkelingen gespreid. De polder houdt zo als totaal structuur zijn openheid.

- Wieringerwerf, 1.500 nieuwe woningen, Middenmeer 1.200, Slootdorp 1.000 woningen en Kreileroord ongeveer 800. In het buitengebied, langs bestaande linten zoals waterwegen en wegen en langs de IJsselmeerdijk, kunnen circa 500 woningen worden gerealiseerd. Langs de IJsselmeerdijk wordt een zone gereserveerd waar in hele lage dichtheid in de natuur gewoond kan worden. Hier komen maximaal 200 woningen. Naast de bouw langs linten en de IJsselmeerdijk, kunnen ook bestaande boerderijen en erven een woonfunctie krijgen die, door schaalvergroting in de agrarische sector, hun agrarische functie verliezen. Het landschap wordt hierdoor niet aangetast.
- Alle kernen krijgen basisvoorzieningen (dit zijn een brede school, buurtsuper en eventueel kleine sportvoorzieningen en een zorgsteunpunt. De grote sport-, zorg- en andere voorzieningen worden geconcentreerd in Wieringerwerf en Middenmeer.
- De bedrijventerreinen worden verspreid over de vier kernen.
- Recreatief groen komt bij alle kernen.
- Langs het IJsselmeer ontstaat een zone waar ecologisch groen, recreatie en wonen in samenhang kunnen ontstaan. Recreatievoorzieningen en groen worden gerealiseerd tussen het Dijkgatbos en Kreileroord. Hier kunnen in hele lage dichtheden woningen worden gerealiseerd. En tussen Kreileroord en Medemblik wordt achter de dijk een zone gereserveerd waar extensieve landbouw kan ontstaan waar zo nu en dan een woning gerealiseerd kan worden.
- De Bollenteelt wordt gevestigd aan de noordwestzijde, megabedrijven worden verspreid over de polder en een 2^e Agriport kan ontwikkeld worden ten noordwesten van Wieringerwerf aan de A7.

spreidingsmodel

